

Torshälla stads nämnd

Yttrande över remiss av motion – Sällskapsdjur på äldreboende (KSKF/2016:512)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till yttrande godkänns.

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås

Sammanfattning

En motion om sällskapsdjur på äldreboende i Eskilstuna har lämnats in av Stefan Krstic (L) till Kommunstyrelsen, som har remitterat ärendet till Vård- och omsorgsnämnden och Torshälla Stads nämnd för yttrande (KSKF/2016:512). Liberalerna yrkar på att undersöka intresset för sällskapsdjur hos samtliga berörd personal och boende inom Eskilstunas äldreomsorg samt vilka fysiska möjligheter som finns på de olika boendena att införa detta. Liberalerna yrkar även på att om förutsättningar och önskemål finns genomföra intentionen i motionen.

Socialstyrelsen har gjort en systematisk översikt av effekter och vetenskapligt stöd för insatser med vårdhund för äldre i särskilt boende. Översikten av studier indikerar att djurens betydelse i vården ger ökad livskvalitet för många äldre. Det finns enligt Socialstyrelsen ett otillräckligt vetenskapligt underlag för att uttala sig om effekter av vårdhund.

Det finns en mängd lagstiftning och föreskrifter, som reglerar verksamhetens möjlighet att inkludera sällskapsdjur i vården. Vårdgivaren är ansvarig för och måste vara medveten om vilka risker, som uppstår när man tillåter djur i vården.

Torshälla stads nämnd ser positivt på att användandet av vårdhundteam utökas i kommunen och att det anknyts till forskning för att bidra till ökad evidens på området.

Torshälla stads nämnd bedömer inte att det är rimligt att undersöka intresset för sällskapsdjur hos personal och boende inom all vård- och omsorgsboendeverksamhet samt undersöka boendeformernas förutsättningar. Det framgår inte av motionen om den avser hundar eller sällskapsdjur i allmänhet.

När en enskild brukare har önskemål om att ta med sig sitt sällskapsdjur till ett vård- och omsorgsboende måste det föregås av att verksamhetsansvarig vidtar åtgärder för att säkerställa att kraven i gällande lagstiftning och föreskrifter uppfylls. Det sker som en del i verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Ärendebeskrivning

Torshälla Stads nämnd har möjlighet att yttra sig över motion om sällskapsdjur på äldreboende som lämnats in av Stefan Kristic (L) (KSKF/2016:512). Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen via LEX och i pappersform senast den 8 mars 2017.

Liberalernas syn på äldreomsorgen i Eskilstuna är att den ska utmärkas av självbestämmande och livskvalitet. Äldreomsorgen ska göra det lättare för äldre att utforma sin vardag efter sina önskemål och behov. Ansvarig för motionen lyfter fram att forskningen visar att kontakt med djur och natur fungerar mer direkt och spontant, utan verbal förmedling, och är mindre beroende av inläring, minne och olika hinder. Forskningen visar också att sällskapsdjur minskar behoven av medicinering, vilket betyder humanare vård och lägre kostnader för både kommun och landsting.

Ansvarig för motionen lyfter fram att Eskilstuna haft och har hundar inom omsorgen och att Liberalerna anser att man kan bygga ut den utvecklingen och se om fler äldre på våra äldreboenden kan få den glädje man får av sällskapsdjur. Liberalerna yrkar därför på att undersöka intresset för sällskapsdjur hos samtliga berörd personal och boende inom Eskilstunas äldreomsorg samt vilka fysiska möjligheter som finns på de olika boendena att införa detta. Liberalerna yrkar även på att om förutsättningar och önskemål finns genomföra intentionen i motionen.

Bakgrund till yttrande

Nämnden har tidigare, i november 2004, yttrat sig över en motion om att låta djur få en större roll inom äldreomsorgen inlämnad av (mp) i juni 2004. Sedan dess har Socialstyrelsen tagit fram publikationen:

Hundar i vård och omsorg – Vägledning till gällande regelverk

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-8-7>

Av vägledningens sammanfattning framgår att hundar har alltmer börjat användas som en del i behandling, träning eller för social samvaro inom vård- och omsorgsverksamheter. Syftet med den är att ge såväl vårdgivare och verksamhetsansvariga som ansvariga vid de företag som erbjuder hundar till vård- och omsorgsverksamheter en vägledning till de regelverk som finns då hundar används. Om hundar används inom vård och omsorg är det viktigt att arbetet, liksom vid alla insatser inom vård och omsorg, sker utifrån verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Det innebär bl.a. att verksamheterna gör en riskanalys, vidtar förebyggande åtgärder, ser till att det finns etablerade rutiner samt ansvarar för att hunden och dess förare har adekvat utbildning för sin uppgift.

Det är olämpligt att hundar vistas okontrollerat i en vård- eller omsorgsverksamhet, vare sig det sker regelbundet eller tillfälligt.

Vägledningen har tagits fram i samverkan med Arbetsmiljöverket, Folkhälso-myndigheten, Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt.

Flera olika regelverk är tillämpliga vid verksamhet med hund, bl.a. när det gäller miljö- och hälsoskydd, patientsäkerhet, arbetsmiljö, djur- och smittskydd. För den verksamhetsansvarige handlar det om att beakta olika aspekter av kvalitet och säkerhet. Det rör sig om säkerhet för såväl den enskilde som för personal och andra personer som kan komma att vistas i eller besöka verksamheten. Det finns även speciella kvalitets- och säkerhetsaspekter för verksamheten utifrån hundens perspektiv, bl.a. när det gäller den plats där hunden vistas.

Yttrande

Motionären yrkar på följande:

- Att undersöka intresset för sällskapsdjur hos samtliga berörd personal och boende inom Eskilstunas äldreomsorg samt vilka fysiska möjligheter som finns på de olika boendena att införa detta
- Att om förutsättningar och önskemål finns genomföra intentionen i motionen

Sällskapsdjur i vården kan skapa ökad meningsfullhet i vardagen för våra äldre. I kommunen finns mycket goda erfarenheter av vårdhundteam som arbetar inom vård- och omsorgsförvaltningens boendeverksamheter. Verksamheten sker dock under strikta förhållanden och svarar upp mot de krav som finns i lagstiftning och styrdokument.

När en enskild brukare erbjuds en lägenhet inom vård- och omsorgsboende och framför önskemål om att ta med sitt sällskapsdjur måste verksamhetsansvarig vidta åtgärder för att säkerställa att krav i gällande styrdokument uppfylls. En grundregel är att sällskapsdjuret inte vistas i gemensamt kök, matsal, förråd, tvättstuga, läkemedelsrum, toalett, expedition eller i desinfektionsrum. Sällskapsdjuret bör endast vistas i den äldres bostad samt utomhus. Om sällskapsdjuret smiter ut i gemensamhetsutrymmet eller till annan brukare bör den snarast återföras till sin ägare. Verksamhetsansvarig måste genomföra en riskanalys inför att den äldre flyttar in tillsammans med sitt djur. Goda hygienrutiner måste upprättas för att förebygga smittspridning. Det måste även finnas en plan för vem som ansvarar för skötseln av djuret och vad som ska ske i händelse av sjukdom eller smitta. Brukaren måste själv ha förmågan att sköta om sitt djur eller anlita en person som gör det. Personalen inom vård- och omsorgsboende har inte möjlighet att inom befintlig personalbemanning svara för djurskötsel. Sällskapsdjuret bör även genomgå årlig hälsokontroll med särskild uppmärksamhet på förekomsten av hudåkommor, infektioner och parasiter.

Utifrån gällande regelverk är det inte rimligt att genomföra en allmän intresseundersökning om sällskapsdjur inom vård- och omsorgsboende. När djur vistas i verksamheten så måste det ske under kontrollerade former för att svara upp

mot gällande lagstiftning och regelverk. Individuella prövningar måste ske vid varje tillfälle under ledning av verksamhetsansvarig.

Personal bör inte ha sina egna sällskapsdjur inom verksamheten om inte verksamhetsansvarig beslutat om annat.

Möjligheten att förstärka verksamheten med ytterligare vårdhundteam ses positivt under förutsättning att verksamheten tillförs finansiering. En förstärkning innebär att flera äldre får möjlighet att möta en utbildad vårdhund som kan bidra till förbättrad livskvalitet.

Vård- och omsorgsverksamheten i kommunen följer det regelverk som finns och planerar verksamheten utifrån enskildas behov och verksamhetens förutsättningar när det gäller djurhållning. Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen.

Finansiering

Kostnad för ett vårdhundteam är 576 tkr/år (2016), en utökning kräver utökad ram.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Vårdhundteamsverksamhet som följeforskas kan bidra till utökad evidens av effekter för förbättrad hälsa och välbefinnande hos personer inom vård- och omsorgsverksamhet.

TORSHÄLLA STADS FÖRVALTNING

Ingrid Sköldmo
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Vård- och omsorgsnämnden

Remiss från kommunstyrelsen

**Motion - Sällskapsdjur på äldreboende - inlämnad av
L**

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 8 mars 2017.

Remissinstanser

Torshälla Stads nämnd
Vård- och omsorgsnämnden

Ansvarig handläggare på kommunledningskontoret

Marita Skog

§ 232 Motion - Sällskapsdjur på äldreboende (KSKF/2016:512)

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Stefan Krstic (L) har den 27 september 2016 lämnat in en motion – Sällskapsdjur på äldreboende.

Motionären yrkar på följande:

- Att undersöka intresset för sällskapsdjur hos samtlig berörd personal och boende inom Eskilstunas äldreomsorg samt vilka fysiska möjligheter som finns på de olika boendena att införa detta.
- Att om förutsättningar och önskemål finns genomföra intentionen i motionen.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen, för åtgärd

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

2016-09-27

Eskilstuna kommun
Kommunfullmäktige

Motion

Sällskapsdjur på äldreboende

Liberalernas syn på äldreomsorgen i Eskilstuna är att den ska utmärkas av självbestämmande och livskvalitet. Äldreomsorgen ska göra det lättare för äldre att utforma sin vardag efter sina önskemål och behov. Äldreomsorgen ska i så stor utsträckning som möjligt inte ta ifrån människor rätten att bestämma över sitt eget liv. Här kan Eskilstuna kommun göra mer.

I vart tredje hem i Sverige finns sällskapsdjur. Den senaste tiden har vi i olika sammanhang uppmärksamrats på att det blivit allt vanligare med just sällskapsdjur på äldreboenden. Det finns många exempel på där djuren är till stor glädje för de boende. Förutom det som berättas av intervjuade pensionärer så vittnar även personalen om ökad aktivitet, bättre hälsa och gott humör hos de äldre som börjat umgås med djur.

En mängd forskningsrapporter visar att just kontakt med djur och natur fungerar mer direkt och spontant, utan verbal förmedling, och är mindre beroende av inläring, minne och olika hinder. Det kan tänkas vara ett av skälen till varför oro och ångest dämpas med djur i närheten på till exempel demensboenden. Forskning visar också att sällskapsdjur minskar behoven av medicinering, vilket betyder humanare vård och lägre kostnader för både kommun och landsting. Djur kan också bidra till ökad fysisk aktivitet om de äldre vill ta hunden på en liten promenad.

Enligt uppgifter har Eskilstuna haft och har hundar inom omsorgen i Eskilstuna. Vi från Liberalerna tycker att man kan bygga ut den utvecklingen och se om fler äldre på våra äldreboenden kan få den glädjen man får av sällskapsdjur. Vår ingång i det hela är att Eskilstuna ska skapa fler förutsättningar och fler möjligheter för såväl verksamheterna som de boende att påverka deras vardag till den bättre. Samtidigt är pälsdjur en hälsorisk för de som lider av astma eller allergi. Därför måste avvägningar göras kring var dessa djur får vistas på boendet samt vilken typ av djur som lämpar sig för de som bor, arbetar eller har anhöriga på boendet.

Liberalerna yrkar därför

- Att undersöka intresset för sällskapsdjur hos samtlig berörd personal och boende inom Eskilstunas äldreomsorg samt vilka fysiska möjligheter som finns på de olika boendena att införa detta.

- Att om förutsättningar och önskemål finns genomföra intentionen i motionen

För Liberalerna

Stefan Krstic